

OBSAHOVÉ PROPOZICE OZNAMOVACÍ *konstatování*

VERBA: 1. SENTIENDI, 2. SCIENDI, 3. DICENDI, 4. AFFECTUUM

A. V: 1,2,3,(4) ACC.+ Inf. konstatování „že“

+constat, notum est, opinio est *Puto te sapientem esse. Myslím, že jsi moudrý.*
(facio efficio) *Gaudeo te venisse. Jsem rád že jsi přišel.*

B. V: 1.- 3. participium bezprostřednost

Milo athletas se in curriculo exercentes vidit.
M. spatřil závodníky, jak se cvičí v běhu.

C. V: 4 QUOD + Ind. citové hodnocení „že“ zápor NON

accidit, evenit, facio **resp. KONJ. cizího mínění (dle souslednosti) „přý“**
BENE,MALE *Gaudeo, quod venisti. Bene accidit, quod eum ad me misisti.*
(častěji ut) *Jsem rád, že jsi přišel. Bylo dobře, že ho za mnou poslal.*

**D. V: est, mos est, consuetudo est, fit, evenit, accidit, reliquum est,
efficitur, sequitur, veri simile est, falsum est**

věta s UT „že“ UT NON „že ne“ KONJ. (préz.+impf.) obs. účinkové
nepřišel.) *Accidit, ut esset luna plena. Stalo se, že nastal úplněk.*
přišel.)

Si verum non est, sequitur, ut falsum sit. Není-li to pravda, znamená to, že je to lež.

**E. V: facere, efficere, perficere věta s UT „že“ UT NON „že ne“
zabraňovací**

resp. „aby“ KONJ. (préz.+impf.) způsobovací
Ita perfecit, ut reliquas civitates adiungeret.

Tak dosáhl toho, že připojil /aby připojil ostatní obce.

F. V: non nego, non dubito, non me fugit, non abest suspicio

+QUIN „že“ KONJ.(dle sousl.) smysl souvětí je kladný
Non dubito quin verum sit. Nepochybují o tom/jsem si jist, že je to pravda.

OBSAHOVÉ PROPOZICE ŽÁDACÍ *vůle*

VERBA: 1. velle, malle, nolle, cupere, posse (modální), 2. peto, opto, impero,
**statuo, studeo, impetro (široce mod. N§386),3. timendi,
4.impediendi**

A. V:1 Inf. shodný subjekt: Volo abire. Chci odejít.

Acc +Inf různé subj.: Volo te abire. Chci, abys odešel.

V: neos. oportet, opus est, necesse est, licet, decet, iubeo, veto Acc+Inf

(B). V:1+oportet, necesse est Konjunktivní věta bez spojky (dle souslednosti)

Quam vellem Romae mansisses. Ad me redeat oportet.

Jak bych chtěl, abys zůstal v Římě. Je třeba, aby se vrátil ke mně.

C. V:2 věta s UT „aby“, NE „aby ne“ KONJ. prez.+impf. tzv snahové

+verba dicendi „říkám aby“ *Peto a te, ut omnes conserves incolumes.*

Scripsi ad eum, ut fratri diceret...

Žádám tě, prosím, abys těmto lidem neublížoval. Napsal jsem mu, aby...

**D. V: TIMENDI věta s NE „aby ne, že“, UT (=ne non, ne nemo) „aby, že ne“
timeo, metuo, vereor KONJ. (dle sousl.) věty obavné**

Timeo, ne quis veniat. Bojím se, že někdo přijde. (Bojím se, aby někdo

Timeo, ut (ne nemo) aliquis veniat. Bojím se, že nikdo nepřijde.(aby někdo

E. V:IMPEDIENDI + záporná obs. v. NE, QUOMINUS „aby=aby ne“

impedio, recuso, obsto Dolore impedior, quominus plura ad te cribam.

Bolest mi brání, abych ti napsal víc (nenapsal víc), napsat ti víc.

F. V:non impedire, non arcere, non possum teneri, nihil abest, nulla causa est

+QUIN „aby“ KONJ. (dle sousl.) smysl souvětí je kladný

Ego vix teneor, quin accurram. Stěží se udržím, abych nepřiběhl.